

Rågvete

L7-212

Rågvete har åter fått mängas intresse efter förra årets problem med gulrost. När även höstvetet drabbades av detta gissel så finns ju fördelarna kvar med rågvete som är en mindre torkkänslig och viltkänslig gröda. Passar dessutom utmärkt till etanol och foderproduktion på gården. 2012 var ett lugnt år när det gäller gulrost i rågvete. Under hösten var det många sorter som man hittade gulrost på men det verkar som de flesta sorter har en form av vuxen resistent och står i mot detta. Största sort just nu är Tulus från SSd men nykomlingarna Empero från SW samt Borwo och Sequenz från SSd är alla av intresse för odling som foderspännmål eller för etanolproduktion.

Årets sortförsök L7-212 fanns på 7 platser i vårt område, 4 st i område D+E samt 3 st i område F. Totalt var det 9 sorter med i försöken och dessa jämfördes som vanligt både som obehandlat och behandlade led. Tyvärr blev ett försök kasserat av vattenskador och ett blev sent sätt och har låg skördenivå, båda dessa låg i område E som hade en väldigt blöt höst. I de redovisade tabellerna i detta avsnitt är endast de sorter som fått ett namn och legat med i provning i tre år redovisade, för hela tabellen hänvisar vi till vår hemsida www.forsoken.se

Tulus från SSd är åter mätare i försöken med rågvete och fortsätter att hålla en bra avkastning. Tyskland är ursprungslandet för Tulus som är en

medeltidig sort med ett långt strå men som ändå har klarat stråstyrkan riktigt bra samt har en bra vinterhärdighet. Dessutom har Tulus ett hängande ax som gör att sorten blir något mindre känslig för fältgroning. Sorten har ännu inte drabbats av gulrostproblem här men hösten 2011 hittades gulrost i Tulus främst i Skåne men även i Östergötland. Det verkar som sorten har vuxenresistent mot de stammar som var detta år hos oss och klarade dessa angrepp bra. Tyvärr så har Tulus visat sig känslig mot Ambitionrasen av gulrost i Danmark så risken finns för angrepp även här.

Empero är en intressant sort från SW:s förädlingsprogram men med holländskt ursprung. Sorten har bra avkastning och lovande vinterhärdighet. Det är en medellång sort med bra stråstyrka och har klarat gulrosten bra. Empero har hög tusenkornvikt och är medeltidig. I tabell 1 finns årets skördesiffror och flerårsmedeltal uppdelade områdesvis.

Borwo från Ssd har visat god avkastningsförmåga i D-E området men lite ojämnare i F. Ett medellångt strå samt hög volymvikt och tusenkornvikt. Stråstyrkan ser lovande ut och den har klarat sjukdomarna riktigt bra. Borwo har Polskt ursprung och har en sen mognad, vilket kan vara en intressant egenskap när man vill sprida ut tröskdagarna. Sequenz är ytterligare en sort från SSd som ser lovande ut med bra vinterhärdighet. Tyskt ursprung med ett ganska långt strå och bra

Tabell 1. Rågvete. Avkastning årsvis 2009-2011 samt medeltal 2007-2011
Mätare: Tulus

Område	D+E				F			
	2010	2011	2012	Medel 2008-2012	2010	2011	2012	Medel 2008-2012
Tulus kg/ha	7 500	9 410	9 080	8 290	7 740	6 550	10 650	9 130
rel.tal	100*	100*	100*	100	100	100	100	100
Borwo	95	100	103	98	105	101	95	95
Empero	109	95	101	98	103	102	101	98
Sequenz	92	98	98	95	108	107	100	98
Remiko	100	101	102	100		97	105	101

stråstyrka och en av de friskaste sorterna i provningen, men tyvärr något sämre på fältgroningsegenskaper. I tabell 2 redovisas % fältgroning men man bör vara lite försiktig med dessa jämförelser då sorterna drabbas olika beroende på ganska stora skillnader i mognad.

Remiko från SW är av polskt ursprung och ser ut att ha en lovande avkastningspotential i vårt område. Har klarat vintrarna bra men ser ut till att vara lite känslig för mjöldagg. I tabell 6 redovisas flerårsmedeltal av mjöldagg men även ett urval av försök med högre angrepp.

Sortegenskaper för alla sorter redovisas i tabell 3. Här kan man se att övervintringen är bra på alla redovisade sorter men att det skiljer en del på strå längd och mognad vilket ger möjlighet att välja rätt sort efter sina behov.

Behandlingseffekten i vårt område detta år beror inte på gulrost då även sorter utan angrepp har givit relativt höga behandlingseffekter. I tabell 4 redovisas behandlingseffekten för året och 5 årsmedeltal. I tabell 5 redovisas flerårsmedeltal av septoria samt det försöket i år med högst angrepp.

Sortförsöken är behandlade blockvis med 0,25 l Flexity + 0,25 l Tilt Top vid dc 31 samt 0,4 l Proline + 0,25 l Comet Pro vid dc 45 samt 0,25 l Tilt Top vid dc 55-59. Både obehandlat och behandlat är insektsbekämpat vid dc 45-47 med 0,3 l Sumi Alpha. Denna omfattande behandling ska inte ses som en rekommendation utan har valts för att visa vad sorterna kan prestera om den hålls friska.

SORTEGENSKAPER

TULUS (SSd), är en tysk medeltidig sort med mycket hög avkastningspotential speciellt i område D-F. Den har ett långt strå och bra

Tabell 2. Rågvete. Fältgroning %.
Område D-F

Sort	2008-2012 %
Tulus	11
Borwo	10
Emporo	12
Sequenz	15
Remiko	12

stråstyrka samt har bra vinterhärdighet. Rymdvikten är relativt låg men den har en stor kärna. Mognar medeltidigt och har haft små sjukdomsangrepp.

SEQUENZ (SSd) är en tysk sort med bra och jämn avkastning samt hög rymdvikt. Hög protein- och stärkelsehalt med relativt långt strå samt en god stråstyrka och lovande vinterhärdighet.

BORWO (SSd) är en Polsk sen sort som visat god avkastningsförmåga. Den har ett medel långt strå och relativt hög volymvikt och tkv. Stråstyrkan ser lovande ut och den har små behandlingseffekter i försöken vilket tyder på att sorten klarat sjukdomarna bra.

EMPERO (SW) är en holländsk kortsträig tidig sort med mycket bra stråstyrka. Tidig mognad och relativt hög tusenkornvikt. Bra avkastning och lovande vinterhärdighet.

REMIKO (SW) är en Polsk sort med medellångt strå och bra stråstyrka. Bra avkastning och lovande vinterhärdighet. Ännu ingen marknadssort men kan komma i odling under 2013.

Tabell 3. Rågvete. Beståndsegenskaper för olika sorter. Femårsmedeltal 2008-2012

Sort	Plantor Vår %	Strå- längd cm	Strå- styrka, %	Mognad dagar	Liter- vikt g	Tusen- kornvikt g	Protein- halt %	Stärk- else %
Tulus	92	100	92	316	709	48,7	11,7	72,6
Borwo	91	91	94	319	724	47,9	11,6	71,7
Emporo	91	85	97	317	710	49,0	11,3	73,0
Sequenz	93	93	95	318	723	46,7	11,6	72,6
Remiko	93	87	90	317	720	44,3	11,5	73,1

**Tabell 4. Rågvetes avkastning 2012 samt 2008-2012
Obehandlat och behandlingseffekt i kg. Mätare: Tulus. Område D-F**

Sort	2012		2008-2012	
	Relativ skörd, obehandlat	Behandlingseffekt i kg	Relativ skörd, obehandlat	Behandlingseffekt i kg
Tulus	10 890	+790	9 250	+710
Borwo	10 730	+670	9 050	+270
Emporo	10 810	+1 180	9 070	+740
Sequenz	11 100	+530	8 990	+590
Remiko	11 190	+1 080	9 280	+670

**Tabell 5. Rågvetes % Septoria 2012 i
obehandlat**

Plats Omr Adb nr	Eskilstuna F 07BJ71	Sverige 2008-2012
Tulus	43	4
Borwo	18	3
Emporo	25	7
Sequenz	20	5
Remiko	25	8

**Tabell 6. Rågvetes % Mjöldagg 2012
i obehandlat**

Plats Omr Adb nr	Vreta Kloster D 07BJ69	Eskilstuna F 07BJ71	Bålstad F 07BJ72	Sverige 2008- 2012
Tulus	0	0	0	4
Borwo	60	0	5	7
Emporo	0	0	3	2
Sequenz	0	0	0	2
Remiko	75	8	18	13

